

Отже, проведене нами дослідження показало, що особливості адаптаційного період вчителя не можна вважати надто вагомим показником його професійного потенціалу, рахуватися як із індивідуальними особливостями молодої людини, так і зі специфікою ситуації, у якій починається її трудовий шлях. Тому гіпотезою, що лягла в основу подальшої дослідницької роботи, передбачається з'ясування залежності успішної адаптації молодих педагогів від позиції адміністрації школи, її здатності позитивно вплинути на цей процес.

Література

1. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – 448 с.
2. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навч. посібник / В. А. Семиченко. – К.: Вища школа, 2004. – 335 с.

ВАЛЕОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ХІМІКІВ В УМОВАХ КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Кук Т.О.

Львів, Україна

Підготовка фахівців у сучасних умовах вимагає не лише досягнення певного рівня професіоналізму, але й розуміння молодою людиною того, що успіх у професійній діяльності істотно залежить від стану власного здоров'я. В кожному суспільстві найвища цінність – людина, а, отже, збереження її життя та здоров'я є головним пріоритетом.

З огляду на це сучасні фахівці, зокрема хіміки, мають дбати про своє здоров'я в умовах виробництва, пов'язаного з різноманітними речовинами, матеріалами, процесами тощо. Досягнути цього можна лише за умови впровадження валеологічної складової у процес підготовки хіміків. Озброєння студентів валеологічними знаннями сприятиме не лише розумінню ними проблем збереження та зміцнення здоров'я, але й осягненню необхідного досвіду щодо вибору шляхів і методів його покращення.

Використання здоров'язбережувальних технологій у практиці підготовки майбутніх фахівців розглядали у своїх дослідженнях О. Ващенко, Г. Мешко, Ю. Палічук, О. Рибалка, Л. Романишина та ін. Концепції формування валеологічної культури висвітлені у працях таких вчених, як Ю. Бойчук, І. Брехман, М. Гриньова, В. Горашук, В. Оржеховська, І. Поташнюк та ін.

Метою нашого дослідження є науковий аналіз проблеми впровадження валеологічної складової у підготовку майбутніх хіміків в умовах університетської освіти.

Завдання дослідження:

- 1) з'ясувати сутність ключових понять дослідження (“валеологічна культура”, “валеологічна освіта” та ін.);
- 2) проаналізувати основні шляхи впровадження валеологічної складової у процес підготовки фахівців з хімії.

Виклад основного матеріалу. У загальних положеннях Закону України “Про вищу освіту” чільне місце займає якість вищої освіти як “рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти” [2].

Ріст і розвиток молодої людини, її становлення як кваліфікованого фахівця визначає система професійних компетентностей фахівця, у якій важливе місце, на нашу думку, посідає валеологічна компетентність, що є сукупністю валеологічних знань, умінь, навичок, досвіду валеологічної діяльності, цінностей тощо. У ширшому розумінні йдеться про валеологічну освіту та формування валеологічної культури студентів хімічного факультету.

Валеологічна культура є складовою частиною загальної культури, спрямованої на формування, збереження та зміцнення здоров'я людини. Це якісне утворення особистості, що виявляється в єдності біологічних, психологічних, соціальних і духовних факторів, що визначають її спосіб життя і гуманістичний сенс буття [1, с. 152].

Валеологічна освіта в сучасних умовах знаходиться на одному рівні з іншими галузями освіти. Її розвиток є надзвичайно важливим, оскільки забезпечує інтеграцію знань, які нагромаджені в різних галузях наук, що займаються дослідженням питань зміцнення здоров'я та формування оздоровчої культури.

За В. Оржеховською, культура здоров'я – це “невід'ємна складова загальної культури особистості, що забезпечує певний рівень знань, умінь і навичок з питань формування, відтворення, зміцнення здоров'я та характеризується високим рівнем культури поведінки стосовно власного здоров'я й здоров'я оточуючих” [3, с. 22].

На думку О. Рибалки, культура здоров'я молоді виражається у глибині і системності знань,

рівнів сформованості гуманістичних ціннісних орієнтацій, розвиненості різних типів мислення, розумінні виховних можливостей національних культурно-історичних традицій, активності оздоровчої діяльності, вияві творчої ініціативи, емоційно-ціннісному ставленні до навчання і майбутньої професії, умінні розробляти індивідуально оздоровчу систему та вести здоровий спосіб життя [4].

При підготовці майбутніх фахівців з хімії особливо важливо розглядати валеологічний компонент навчання, який покликаний сформувати у них високий рівень знань про власне здоров'я, його збереження і охорону здоров'я оточуючих. Досягти цього можна введенням у навчальні плани:

- спеціальних курсів, спрямованих на формування у студентів основних валеологічних показників, які в майбутньому забезпечать їм високий професійний рівень;
- інтегрованих міждисциплінарних курсів;
- проблемного навчання, з використанням задач валеологічного змісту;
- індивідуального навчання завдяки диференціації навчального матеріалу за модульним принципом тощо.

Важливо також у процесі викладання фахових дисциплін використовувати різноманітні форми організації навчання, які довели свою ефективність у процесі навчання (зокрема, лекції, семінарські заняття, лабораторні заняття, практичні роботи тощо). Окрім цього потрібно розробити і впровадити комплекс заходів, які враховуватимуть валеологічні особливості. До таких заходів ми відносимо:

- створення навчальних посібників і мультимедійних навчальних засобів;
- домінування самостійної індивідуальної роботи;
- проведення ділових ігор тощо.

Вагоме значення при підготовці майбутніх фахівців з хімії має написання індивідуальних дослідницьких робіт, курсових проектів, магістерських робіт, в яких студенти мають змогу показати рівень засвоєних валеологічних знань. Не менш важливим в цьому сенсі є процес підготовки і проходження педагогічної та виробничої практики, де молоді люди показують і підтверджують рівень своєї комплексної професійної підготовки. Саме такий підхід у навчанні майбутніх хіміків забезпечить належний рівень професійної підготовки, спонукатиме студентів до індивідуальної практичної діяльності з урахуванням валеологічної складової максимально наближеної до умов життя й професійних особливостей.

Висновки. Проаналізувавши важливість валеологічної складової навчання та основні шляхи її впровадження у процес підготовки майбутніх хіміків ми можемо стверджувати, що розглянуте нами не вичерпує усіх аспектів досліджуваної проблеми. Зважаючи на актуальність валеологічної освіти майбутніх фахівців, зокрема хіміків, специфіку їхньої підготовки, важливим аспектом подальших досліджень вважаємо вивчення взаємозв'язку предметів профільного навчання із загальнотеоретичними, серед яких, на нашу думку, найважливіше значення мають екологія, фізика та ін.

Література

1. Бойчук Ю. Д. Теоретико-методичні основи формування еколого-валеологічної культури майбутнього вчителя: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Юрій Дмитрович Бойчук; Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди. – Х., 2009. – 456 с.
2. Закон України “Про вищу освіту” // Голос України. – №148 (5898). – 6 серпня 2014 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.golos.com.ua/Article.aspx?id=345592>, 5.09.2014.
3. Оржеховська В.М. Педагогіка здорового способу життя: стратегія розвитку // “Молодь і ринок”. – № 8. – Дрогобич. – 2007. – 158с.
4. Рибалка О.Я. Валеологічна освіта – шлях до самопізнання і самоудосконалення студентської молоді // Зб. наук. праць, ред. М. Гриньова. – Полтава – 2007. – 487с.

ЛАБОРАТОРНІ ДОСЛІДИ З ХІМІЇ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ НАПІВМІКРОМЕТОДУ

*Куленко О.А., Стрижак С.В.
Полтава, Україна*

Дослід 1. Ознайомлення зі зразками виробів із поліетилену. Уважно розглянути видані зразки виробів із поліетилену. Випробувати матеріал на дотик, на пластичність, на міцність. Обережно нагріти шматочок поліетилену над полум'ям мікроспиртівки, змінити його форму, охолодити. У три